

قهرمانان نمی میرند

فیلم سینمایی «تنگه ابوقریب» ساخته بهرام توکلی تصویری قهرمانانه از حماسه دفاع و شهادت است

ایرانیان بسیاری دوست دارند، تصویر قهرمانان واقعی شان را روی پرده سینما ببینند و بدانند که آزادی امروز، به چه بهایی به دست آمده است. «تنگه ابوقریب» با نمایی نمادین تمام می شود جایی که علی (مهدی قربانی) ایستاده رو به سمت دور بین می آید و دشت و جنگ و پیکرهای پاره پاره را پشت سر می گذارد و به عنوان نماینده ای از نسلی که به خاک افتاده، به سمت آینده حرکت می کند. ما باید قصه هایی شبیه آنچه در «تنگه ابوقریب» و «سرو زیر آب» روایت می شود برای نسل امروز و فردا روایت کنیم و تصویری درست از دفاع برای آنها بسازیم. وظیفه سینما این است و وظیفه ما به عنوان سینما دار این است که به نمایش بایکفیت و درست این اثر ملی، کمک کنیم.

خشن جنگ موفق است و نیمی از فیلمش به صحنه هایی تکان دهنده از جنگی نابرابر اختصاص دارد. از این منظر سینمایی او، یادآور بهترین فیلم های رسول ملاقلی پور است. «سفر به چزابه»، «مزرعه پدری» و «هیوا» که رابطه انسان و جنگ در آن به تصویر کشیده شده بود. «تنگه ابوقریب» در روز هایی اکران شده که بیشتر فیلم های کم دی فروش بالایی دارند و شاید در نگاه اول، چنین فیلمی نتواند مخاطب بالایی داشته باشد. اما باید یک فیلم بزرگ را با روش های درست اکران کرد. دیده شدن فیلم هایی از جنس «تنگه ابوقریب» که فقط برای سرگرمی و تفریح چند ساعته ساخته نشده و کارکردی فراتر از زمان دارند باید با حمایت و درایت انجام شود. قطعاً

اکران و دیده شود. «تنگه ابوقریب» چنین فیلمی است. تصویری از یک حماسه ملی که می تواند مخاطبی میلیونی داشته باشد. «تنگه ابوقریب» حرکتی تازه در سینمای دفاع مقدس است، ترکیبی از تجربه های شاعرانه بهرام توکلی در قصه گویی و شخصیت پردازی با تکنیک و مهارت هایی که او پس از سال ها آزمون و خطا در سینما آموخته است. آنچه «تنگه ابوقریب» را به فیلمی متفاوت تبدیل می کند تمرکز بر شخصیت ها و وجه انسانی دفاع مقدس است. شخصیت های فیلم قهرمانی از جنس مردم هستند، جوانان و مردانی که رفاه و آرامش خود را فدای آزادی سرزمینشان می کنند. فیلم این ایثار را به خوبی نشان می دهد. توکلی در نمایش چهره

یادداشت مدیرعامل

آغاز اکران یک فیلم ملی

محمود کاظمی

بعضی فیلم ها وضعیتی منحصر به فرد دارند و نمی توان آنها را فقط یک

تولید سینمایی دانست که باید توزیع،

«هویزه» یک برند است

احسن کریمی

مدیر امور سینمایی خراسان رضوی

جلب رضایت و جذب همه نوع از اقشار مردم بوده است. بطور مثال جلسات نقد و بررسی فیلم‌ها که توسط روحانیون در این سینما برگزار می‌شود، زبانزد عام و خاص در مشهد شده است، بطوریکه هر زمان از روز وارد مجموعه سینما می‌شوید حضور روحانیون در سینما به چشم می‌خورد. برگزاری کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی و اکران فیلم‌های روز خارجی با کیفیت استاندارد صوتی و تصویری تجربه دیگری است که بسیاری از مردم دوست دارند آن را در پردیس سینمای دنبال کنند.

از دیگر نکات حائز اهمیت این مجموعه سینمایی حضور مسئولان در کنار مردم است که این موضوع از نکات مهم این سینما به شمار می‌رود. پردیس سینمایی هویزه در طول برگزاری جام جهانی فوتبال هم بسیار موفق عمل کرد و توانست با اکران فوتبال‌ها به نحو شایسته موجب نشاط و شادابی مردم شود. همه این‌ها را کنار هم بگیریم و جانب انصاف را رعایت کنیم، باید دانست که این مجموعه سینمایی با رویکرد حس تعلق و رضایت‌مداری مخاطبان سینما در شهر مشهد تأثیر گذار بوده است. این پدیده‌ای که موجب ترغیب شهروندان به حضور و تمایل در این مجموعه سینمایی شده است.

ویک سوال

یکی از سیاست‌هایی که در سال‌های اخیر در مشهد با جدیت و البته با تبلیغات زیاد دنبال شده است افتتاح و بهره‌برداری از سالن‌های سینمایی در مجتمع‌های تجاری است. برای مثال خبری امروز آمده که قرار است تا پایان سال ۹۷، ۳۵ سالن سینمایی جدید به ظرفیت مشهد افزوده شود. قطعاً این یک ظرفیت بسیار خوب است اما سوال این است که آیا سیاست‌گذاری مشخصی نیز در این زمینه وجود دارد یا خیر؟

در واقع باید پرسیده و بررسی شود که پردیس سینمایی برای جذب مخاطب ایجاد می‌شود و یا برای خالی نبودن عریضه در مجتمع‌های

سینما هویزه مشهد ۲۲ اردیبهشت‌ماه ۱۳۴۷ با ظرفیت ۲۲۰۰ صندلی، به عنوان بزرگ‌ترین و مجلل‌ترین سینما در خاورمیانه افتتاح شد. ولی این روزها توصیفی که برای پردیس سینمایی هویزه بعد از بازسازی در سال ۱۳۹۱ شنیده می‌شود، فراتر است، پردیسی که به گفته رئیس سازمان سینمایی کشور نمونه‌اش در تهران هم پیدا نمی‌شود. سینما هویزه لقب سومین سینمای کشور را یدک می‌کشد و طی سال‌های اخیر با داشتن کادری مجرب توانسته حرف‌هایی برای گفتن داشته باشد و به عنوان الگو برای سایر سینماها مطرح است. اکران‌های مردمی قدرتمند و شایسته شان هنرمندان و مردم، احترام به مخاطب در طول برگزاری اکران و برنامه متنوع و جذاب از نکاتی است که پردیس سینمایی هویزه را متمایز می‌کند.

همانطور که مستحضردید در یک سال گذشته دو پردیس سینمایی مدرن دیگر در مراکز تجاری مشهد راه‌اندازی شده است، که در مجموع ۱۵ سالن سینما به این شهر اضافه شده، ولی همه سینماها می‌دانند که حس تعلق به سینما موضوع مهمی است و این پردیس‌ها با وجود مراکز تجاری متعدد نتوانسته‌اند خللی در مشتریان پردیس سینمایی هویزه وارد کنند، چرا که مخاطبان برای هدف خرید یا میل کردن غذا وارد سینما نمی‌شوند و صرفاً برای دریافت خوراک فرهنگی وارد مجموعه می‌شوند و همه این‌ها موجب این شده است که پردیس سینمایی هویزه جایگاه ویژه‌ای در سینماهای کشور داشته باشد. این سینما در جذب مخاطب خاص و عام بسیار موفق بوده است و مصداق آن استقبال بی‌نظیر و فروش میلیاردی فیلم‌های مثل «بادیگارد»، «به وقت شام»، «لاتاری»، «ماجرای نیمروز» و فیلم‌های کمدی روز که سالن‌ها این سینما را مملو از جمعیت می‌کند.

پردیس سینمایی هویزه می‌توانست صرفاً بلیت‌فروشی را با هدف سودآوری بیشتر در راس امور کار خود قرار دهد ولی هدف این سینما

سینما هویزه لقب سومین سینمای کشور را یدک می‌کشد و طی سال‌های اخیر با داشتن کادری مجرب توانسته حرف‌هایی برای گفتن داشته باشد و به عنوان الگو برای سایر سینماها مطرح است. اکران‌های مردمی قدرتمند و شایسته شان هنرمندان و مردم، احترام به مخاطب در طول برگزاری اکران و برنامه متنوع و جذاب از نکاتی است که پردیس سینمایی هویزه را متمایز می‌کند

دنبال گسترش پردیس‌های سینمایی هستند. مگر این شهر ظرفیت چند پردیس را دارد؟ مگر سرانه سینما روی در این شهر چقدر است؟ آیا احساس نیاز شده و یا اینکه صرفاً پراکنش شهری سینماها و سالن‌های سینمایی مدنظر است؟ اگر سیاست دوم مدنظر است که باید تاسف خورد زیرا از سالن سینمایی صرفاً به عنوان یک تزئین شهری استفاده شده است و اگر هم سیاست اول دنبال می‌شود خوب است که آمار و ارقام در این زمینه به درستی بیان شود که برای مثال با احداث چند سینمای دیگر مشهد اشباع می‌شود؟

تجاری؟ به راستی چند درصد افرادی که به مجتمع‌های تجاری برای خرید مراجعه می‌کنند ممکن است یکباره متوجه سالن سینمایی شوند و یکباره هوس کنند که فیلم هم ببینند؟ قطعاً اگر تصور سیاست‌گذاران از قسم دوم باشد مسئله مقداری مضحک است. اما شاید هم سیاست‌گذاران مادر صدد هستند که هوشمندانه و با نیت قبلی مخاطب را به سالن سینمایی آن هم در دل یک مجتمع تجاری بکشانند. اصلاً از فکر مجتمع تجاری هم بیرون بیایید. فرض کنید آنها می‌خواهند مخاطب را به پردیس سینمایی بکشانند و با همین سیاست هم به

سلفی تماشاگران «تنگه ابوقریب» با مهدی پاکدل در سینما آزادی

نخستین نشست مواجهه فرهنگی در فضای بین ادیبانی در پردیس هویزه مشهد

ساخت و ساز در پردیس «ساحل» اصفهان ادامه دارد.

دلبستگی ما به فیلم اکنون دیگر دلبستگی به یک شخصیت خاص نیست. بلکه بر مبنای «مرحله آینه ای» و ابتدایی در رشد روانی ما، این دلبستگی به خود تصویر است که توجه ما را جلب می کند. درست مثل زمانی که کودک بودیم و با تصویر کامل و شکوهمندی از خودمان در آینه مواجه می شدیم، اکنون نیز با نمایش کامل و شکوهمندی از صحنه روی پرده همذات پنداری می کنیم

ما با شخصیت روی پرده همذات پنداری می کنیم یا به عبارتی خودمان را جای او می بینیم. قهرمان های مرد و زن روی صحنه بیانگر تجسمی از تحقق آرزو هستند و تمجید ما از یک یا تنی چند از آنها بیان آرزویی است که ما می خواهیم تحقق یابد، حتی اگر نسبت به این امر آگاهی نداشته باشیم. با این حال، صرفاً فیلم هایی که ما را به این قسم همذات پنداری دعوت می کنند موجب لذت ما نخواهند شد. در واقع، تجربه فیلم در هر دو مورد تفاوت بارزی با هم ندارد. روان کاوی دو مقوله عمده را در همذات پنداری مخاطب مشخص ساخته که هیچ کدام با همذات پنداری قرار دای با قهرمان های فیلم ارتباط چندانی ندارد.

نخست، کریستین متز و دیگران بر این باورند که طبیعت سینما رفتن آنچنان است که ابزار و ادوات سینما ما را به همذات پنداری با فیلم فرا می خوانند. ایدئولوژی فردگرایی به ابداع دوربین کمک کرد و اختراع دوربین در این نگاه سهیم بود که ادراک فرد اصل نظام بخش واقعیت است. هنگامی که دوربین را همچون پرسپکتیو نگریستن به مجموعه تصاویر پیش روی خود قلمداد کنیم، دوربین به چشمان ما بدل شود.

به رغم آنکه چنین مواردی در فیلم تحت عنوان نمای «نقطه دید» وجود دارند، یعنی نمایی که دوربین مجموعه ای از تصاویر را دقیقاً از نگاه شخصیتی خاص نمایش می دهد، اما در اکثر موارد دوربین نقطه دید اتوریته راوی را اشغال می کند - اصل نظام بخش فیلم - که ما به آن همچون اتوریته مخاطب (ما) همذات پنداری می کنیم. متز استدلال می کند که اگر ما می خواهیم فیلم را بفهمیم، اگر ما می خواهیم بر فیلم اشراف داشته باشیم، باید با این زاویه دید همذات پنداری کنیم. دوربین (و پروژکتور [آپارات]) به چشم ما تبدیل می شود و هنگامی که نمی خواهیم آنچه را نمایش می دهد، ببینیم - برای نمونه، صحنه های پاشیدن خون در فیلم های ژانر وحشت - چشمان ما می بندیم یا روی بر می گردانیم. فرآیندهای ادراک ما در تابش نور پروژکتوری که از پشت سر می تابد، مصالح فیلم را تبدیل به فیلم می کنند.

هنگامی که فیلم را همچون ادراک خود درک می کنیم و نه بازنمایی فرد دیگری، تمایز میان چشم و دستگاه آپارات را در هم می شکنیم، البته این موضوع ممکن است همیشه صادق نباشد چرا که بسیاری از فیلم ها و حتی برخی از ژانرها بر میزانی از جدایی میان مخاطب و تفسیر مبتنی هستند.

تقریباً لذتی بدوی است. در فیلم، نگاه خودشیفته (تماشای خویشتن بازتاب یافته بر پرده) وجود دارد هم نگاه نظر بازانه (مبالغه قدرت چیزها و آدمیان به منظور در آویختن با ترس از آنها) که جملگی ابزار همذات پنداری فیلم با مخاطب را فراهم می آورند. انگاره مرحله آینه ای اندکی دور از ذهن و تصنعی به نظر می رسد. با این حال استدلال های نیرومند بسیاری وجود دارد که لذت مشتق از فیلم را با لذت ابتدایی مرحله آینه ای مرتبط می سازد. البته این قیاس محدودیت های خاص خودش را داراست. می توان استدلال کرد که در سینما افراد هر چیزی را می بینند جز خودشان. شاید نفع واقعی چنین مقایسه ای موکد ساختن خلط ادراک با واقعیت است که میان ساخت خویشتن خود و درک فیلم روایی مشترک است. در این اشتراک می توانیم ریشه ای روانی و دیرینه را زیر این مدرن ترین نظام های روایی بیابیم.

منبع: کتاب سینما، کنش اجتماعی
ترجمه: علی سیاح

دلبستگی به این تصویر، فرایند هویت سازی خود را آغاز می کند. با این حال چیزی که کودکان می بینند، تنها چیزی که اصلاً آنها می توانند ببینند صرفاً تصویری از خودشان است - بازنمایی. از همینجا روند خودفریبی و کج فهمی انسان آغاز می شود: همذات پنداری خودمدارانه ما با تصویر خودمان همواره به یک معنا موهوم است. با وجود این، برای کودک و همچنین برای وجوه خودشیفته شخصیت های بزرگسال، تصویر خویشتن تصویری است جذاب که در برابرش نمی شود مقاومت کرد. همان طور که دادلی اندور می گوید: دلبستگی ما به فیلم اکنون دیگر دلبستگی به یک شخصیت خاص نیست. بلکه بر مبنای «مرحله آینه ای» و ابتدایی در رشد روانی ما، این دلبستگی به خود تصویر است که توجه ما را جلب می کند. درست مثل زمانی که کودک بودیم و با تصویر کامل و شکوهمندی از خودمان در آینه مواجه می شدیم، اکنون نیز با نمایش کامل و شکوهمندی از صحنه روی پرده همذات پنداری می کنیم. با آنکه فیلم شدیداً با تکنولوژی در هم آمیخته ولی لذتی که فراهم می کند

وانگهی این استدلال به کلی نقش صدارا به حساب نمی آورد. با وجود این، استدلال متز متقاعد کننده است. او عقیده دارد که ما با ساز و کارهای سینما همذات پنداری می کنیم زیرا در حقیقت این ساز و کارها و همچنین خود سینما به امتدادهای ما تبدیل می شوند.

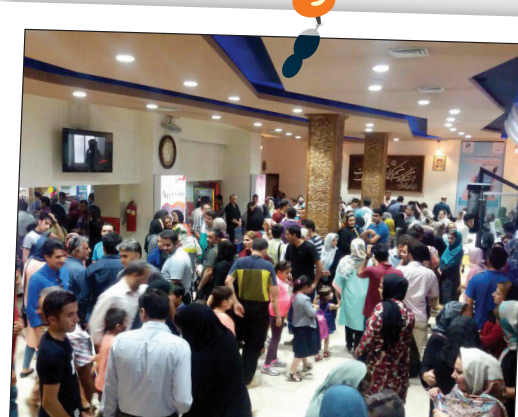
مقوله دوم همذات پنداری مخاطب با فیلم روایی را دشوار بتوان ساده سازی کرد. این مقوله عبارت است از همذات پنداری مخاطب کما بیش به هر چیزی که بر پرده می بیند، یعنی نه فقط با قهرمان های مرد و زن، بلکه با همه شخصیت ها در نقاط مختلف روایت. این مقوله پیامد لحاظ کردن پرده سینما همچون آینه خویشتن و جهان ماست که البته از جنبه هایی نیز مصداق دارد. نظریه پرداز پسافرویدی، ژاک لاکان، در مورد مرحله ای از رشد کودک که در نظریات وی «مرحله آینه ای» نام دارد، موثرترین تبیین را ارائه داده است. مرحله آینه ای وقتی است که کودک نخستین بار خود را در آینه تشخیص می دهد و در می یابد که هویتی متمایز از مادر است. کودک با تشخیص تصویر خود و با شکل دادن

استقبال از سانس کودک در سینما قدس تبریز

یک امین حیایی متفاوت و خیره کننده پس از سال ها در «شعله ور»

سه شنبه پر رونق در پردیس بهمن سنج

ابوالفتح (علی نصیریان): وقتی مردهای همسایه آنقدر دیر به خانه می‌روند تا طفلان بخوابند که نان از دست خالی پدر نخواهند چه جای عشرت است؟
هزار داستان - علی حاتمی

مؤسسه فرهنگی تبلیغاتی بهمن سبز
BAHMAN-E SABZ CULTURAL AND ADVERTISING INSTITUTE
نشریه آموزشی و اطلاع رسانی

صاحب امتیاز: مؤسسه فرهنگی و تبلیغاتی بهمن سبز
نشانی: تهران، خیابان انقلاب اسلامی، خیابان استاد نجات الهی، کوچه سلمان پاک، پلاک ۲۴، کدپستی ۱۵۹۹۶۷۳۴۳۳ تلفن ۸۸۹۱۴۳۸۱ فاکس ۸۸۹۶۷۶۲

پیشنهادها و نظرهای خود را با ما در میان بگذارید
info@bahmansabz.com

telegram: bahmansabz_ir Instagram: bahmansabz_ir

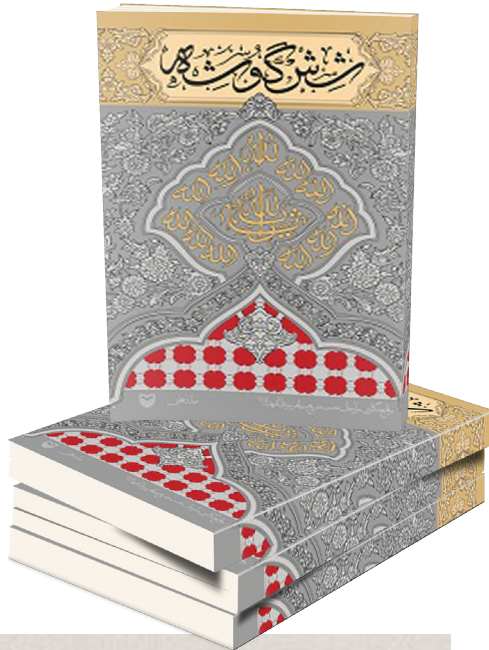
سفر به بهشت

معرفی کتاب «شش گوشه»

مستندنگاری از وقایع، در قالب کتاب همیشه خوانندگانی پر و پاقرص داشته است.

نرجس علوی مقدم: خاطره‌نگاری و مستندنگاری همواره بارزترین بوده و خوانندگان پر و پاقرصی داشته است. مشهورترین آنها سفرنامه‌های جلال آل احمد است که هنوز و پس از گذشت سال‌ها هم شیرین و خواندنی هستند، هم ویژگی‌های جغرافیایی و اقلیمی، آداب و رسوم و ... را مشخص می‌کنند. کتاب «شش گوشه» مستندنگاری حامد حجتی است. او در سفری به کربلا، ماجرای نصب ضریح تازه حرم امام حسین (ع) را روایت کرده. روایتی که همراه با عشق و شور به امام حسین (ع) و کسانی است که برای بارگاه امام سوم، خدمت می‌کنند و به این تلاش شبانه‌روزی افتخار می‌کنند.

حامد حجتی برای مستندنگاری این واقعه، بیش از پنجاه روز در کربلای معلا حضور داشته و از نزدیک در مراحل مختلف نصب آن ضریح و رخدادها بوده است و مشاهدات خود را از

اصل و حواشی این کار به رشته تحریر در آورده که در این کتاب آمده است.

در بخشی از کتاب آمده: «هنوز از بهشت اولیه تماس خارج نشده‌ام. اینکه باید راس ساعت ۹ شب در محل کارگاه ساخت ضریح حاضر باشم و به سفر بروم. هنوز دختر کوچکم زینب را سیر ندیده‌ام. هنوز نتوانسته‌ام با علی نه ساله‌ام حرف‌های پدر و پسر را خوب بزنم. هنوز ... اما باید به کربلا فکر کنم. به اینکه آنجا چه بنویسم؟ چگونه بنویسم؟ اتفاق نادری در تاریخ شیعه در حال رقم خوردن است: تعویض ضریح امام حسین (ع). اتفاقی که شاید تا قرن‌ها دیگر تکرار نشود. سرگردانم که چه باید بکنم. البته می‌دانم کربلا خودش مرکز نزول کلمات است. سراغ استاد میرباقری را می‌گیرم. موفق به دیدار حضوری نمی‌شوم، اما تلفنی صدای ایشان را می‌شنوم. راهنمایی می‌خواهم و این گونه پاسخ می‌شنوم: خدا را شاکر باشید که توفیق عظیمی را برایتان رقم زده است. در سرزمین کربلا خودتان را بسپارید به احساس باطنی‌تان کربلا سرزمین احساس است برای ما شیعیان.» «شش گوشه» را انتشارات سوره مهر منتشر کرده و قیمت آن ۲۹ هزار تومان است. این کتاب مردادماه ۹۶ منتشر شده است.

اینجا عشق هم بوی سرب می‌دهد

«تنگه ابوقریب» ساخته بهرام توکلی اثری تراژیک اما قهرمانانه است

علی رضایی: مهمترین اتفاق اکران، آغاز نمایش عمومی «تنگه ابوقریب» ساخته بهرام توکلی است. فیلمی متفاوت در کارنامه سازنده «اینجا بدون من»، «پارهنه در بهشت» و «پرسه در مه». فیلمسازی که تا امروز جنس قصه‌ها، فیلم‌ها و شخصیت‌هایش شباهتی به سینمای دفاع مقدس نداشته با یکی از بهترین فیلم‌هایی که درباره جنگ ساخته شده از راه رسیده. «تنگه ابوقریب» در سی و ششمین جشنواره فیلم فجر ستایش شده و انبوهی جایزه به دست آورده و برای تماشاگران بیگانه نیست. اما چنین آثاری قطعاً نمی‌توانند رکوردشکنی کم‌دی‌ها را داشته باشند. هر چند فروش فیلم امیدوارکننده بوده است. با این همه، می‌توان امیدوار بود تبلیغات درست و حمایت رسانه‌ها از این فیلم باعث بهتر دیده شدن آن شود. شاید یکی از ویژگی‌های بارزش «تنگه ابوقریب» این است که با وسواسی هنرمندانه ساخته شده و برای شعور مخاطبش احترام قائل است. این موضوع برای آنهایی که از فضای دلزده‌کننده و تکراری سینمای عامه‌پسند خسته شده‌اند، جذاب است. ترکیب بازیگران فیلم یکی دیگر از امتیازهای آن است.

«تنگه ابوقریب» فیلمی است در ستایش وطن و قهرمانانی که پای انتخابشان می‌ایستند و آگاهانه به مسلخ می‌روند

امیر جدیدی در نقش یک بچه تهرانی بامرام، دوست داشتنی و جواد عزتی در نقشی جدی قابل‌باور و همدلی برانگیز است. مهدی پاکدل، حمیدرضا آذرنگ، مهدی قربانی و علی سلیمانی با حضوری بدون اغراق و دلنشین به شخصیت‌هایی شیرین و پرشور تبدیل شده‌اند که دنبال کردن سرنوشتشان برای تماشاگر فیلم، مهم می‌شود.

«تنگه ابوقریب» فیلم فضاسازی است و فیلمبرداری خوب حمید خضوعی ابیانه در خلق فضای پرتنش و ناآرام جبهه، بسیار موثر بوده است. تازه‌ترین تجربه همکاری توکلی و سعید ملکان (تهیه‌کننده فیلم) اثری تأثیرگذار و تراژیک است. فیلمی در ستایش وطن و قهرمانانی که پای انتخابشان می‌ایستند و آگاهانه به مسلخ می‌روند. فیلم از لحظه درستی آغاز می‌شود، از آرامشی شکننده و شادی گذرابی که شخصیت‌های فیلم را دربر گرفته، اما این خوشی زودگذر، جایش را به حماسه‌ای قهرمانانه و ملی می‌دهد. نگاه کردن به چشم‌های پرغرور شخصیت‌های فیلم، وقتی در بطن خون و آتش ایستادگی می‌کنند ترکیبی از افتخار و اندوه را در دل تماشاگر زنده می‌کند. «تنگه ابوقریب» برای بهرام توکلی یک نقطه عطف و شروعی تازه است.

